

ጽሑፍ ትሕዝቶ

ንምርመራ ግረንፈል ታወር ዝምልከት ጸብጻብ ምዕባለታት ስራሕ መንግስቲ

ታሕሳስ 2025

ትሕዝቶ

ሓፈሻዊ ትሕዝቶ	2
መጻተዊ	2
መዓስ እዩ ክኸውን	2
ለካቲት 2025 ንጸብጻብ	3
እዋናዊ ሓበሬታ ብዛዕባ ገፋሕቲ ጽገናታት	3
ትልሚ ምቅልጣፍ ምእራም (RAP)	3
ዝለዓለ ሓደጋ ዘለዎ ዓይነት ስርዓት	3
ጽገናታት ማሕበራዊ ኣባይቲ	4
ግሉጽነትን ጥንቁቕ ኣላዪነትን	5
ጽማቕ ትሕዝቶ እዋናዊ ሓበሬታ ኣብ ለበዋታት	5
ኢንዱስትሪ ህንጻ	6
ንጽል ተቐዳዳሪ ህንጻ	6
ዝለዓለ ሓደጋ ዘለዎ ህንጻ ትርጉም	6
እሳራርሓ መንግስቲ	6
ናይ ሓዊ ኢንጂነራት	7
ምቁጽጻር ህንጻ	7
ኣገልግሎት ባርዕ ሓዊን ምድሓን ህይወትን	7
ኮሌጅ መጥፋእቲ ሓዊን ህይወት ኣድሕንን።	7
ሃገራዊ ቤት ምክሪ ሓለፍቲ መጥፋእቲ ሓዊ (NECC)ን ብርጌድ መጥፋእቲ ሓዊ ለንደንን (LFB)	8
ግብረመልሲን ሕውዬትን	8
ንሓደጋ ተቐላቦቲ ሰባት	8
ናይ መንበረ ውልቃዊ ህጹጽ ምውጻእ ውጥናት (RPEEPs)	8

ሓፈሻዊ ትሕዝቶ

ዛዕባ	ብዝሒ ለበዋታት	ኣብ መስርሕ ዝርከብ	ዝተፈጸመ
ኢንዱስትሪ ህንጻ	28	25	3
ኣገልግሎት ባርዕ ሓዊን ምድሓን ህይወትን	13	12	1
ግብረመልሲን ሕውዬትን	14	14	0
ተቓላዕቲ ሰባትን ምዕራፍ 1 ለበዋታትን	6	2	4
ጠቅላላ	61	53	8

መጽተዊ

እዚ ሳልሳይ ጸብጻብ ምዕባለ መንግስቲ ብዛዕባ መርመራ ግምቢ ግረንፈል፡ ምዕራፍ 2 ለበዋታት'ዩ። እዚ ሕታም ናይቲ ጸብጻብ ምዕባለ ጎኒ ጎኒ ንዝመጽእ ዝገልጽ ዝተሓትመ ሰነድ ምምኽኻርን ንጽል ተቐጻጻሪ ህንጻ፡ ስልጣን ዘለዎ መግለጺ ምህንድስና ባርዕ ሓዊን ሰነድ ቀጻሊ ስጉምታትን ከምኡ'ውን ውጽኢት ናይቲ ተቐጻጻሪ ድሕነት ህንጻ ኣብ ልዕሊ ትርጉም ልዑል ሓደጋ ዘለዎ ህንጻ ዝገበሮ ገምጋምን ተሓቲሞ ኣሎ።

መንግስቲ ንኹሉ ውጽኢት ናይቲ መርመራ ተቐቢሉ፡ ንኹሉ ሰብ ውሑስን ጽሬት ዘለዎን ገዛውቲ ንምቕራብ ዝያዳ ድልዱልን እሙንን ስርዓተ ምቁጽጻር ንምህናጽ ኣብ ኩሎም 58 ለበዋታት ስጉምቲ ይወስድ ኣሎ።

ካብቲ ኣብ ወርሒ መስከረም ዝወጸ ጸብጻብ ምዕባለ ጀሚሩ፡ ተወሳኺ ሓሙሽተ ለበዋታት ወዲእና ኣለና። ለበዋታት 2፣ 17ን 25ን ምስ ኢንዱስትሪ ህንጻት ዝተተሓሓዙ፣ ለበዋ 39 ምስ ኣገልግሎት መጥፋእቲ ሓዊን ህይወት ኣድሕንን ዝተተሓሓዙ፣ ለበዋ 58 ድማ ምስ ተቓላዕቲ ሰባት ዝተተሓሓዘ እዩ።

መዓስ እዩ ክኸውን

ኣብ ውሽጢ ኣርባዕተ ዓመት ኩሉ ለበዋታት ንምቕራብ ኣብ መስመርና ንርከብ። ከምቲ ኣቐዲሙ ዝተገልጸ፡ ገለ ለበዋታት ሓድሽ ሕጊ ከዩሕለፉ ክቐርቡ ስለዘይክእሉ፡ እዚ መጠን ግዜ ክወስድ ትጽቢት ንገብር።

ኣብ ወርሒ መስከረም ዘተኣታተናዮ ናይ ኣተገባብራ [ናይ ግዜ መስመር](#) ንነፍሲ ወከፍ ለበዋን ትጽቢት ዝግበረሉ ናይ ምዝዛም ዕለትናን ቁልፊ ምዕራፋትና የቐምጥ። ነዚ ኣብ ነፍሲ ወከፍ ርብዒ ዓመት ሓድሽ ምዕራፋት ወይ ለውጢ ኣብ ናይ ኣወሃህባ ግዜ ገደብ ንምንጽብራቕ ክንቅጽሎ ኢና።

ኩሉ ለበዋታት ብዝግባእ ናህሪ ንምስጓምን ምድንጓያት ንምንካይን ንሰርሕን ነዚ ስራሕ ንምክትታል ድልዱል ኣሰራርሓታት ኣብ ቦትኡ ኣለናን። ንፍሉያት ለበዋታት ዝኸውን ናይ ኣወሃህባ ግዜ ገደብ ምትዕረራይ እንተድኣ ኣድልዩዎ፡ ነዚ ኣብቲ ናይ ኣተገባብራ ግዜ ብንጹር ከነቐምጡን ብዛዕባ ምኽንያት ምድንጓይን ጽልዎ ናይዚን ግሉጽ ክንከውን ኢና።

ለካቲት 2025 ንጽብጽብ

ኣብቲ ኣብ ለካቲት 2025 ንጽብጽብ ምዕራፍ 2 መርመራ ግምቢ ግረንፈል ዝሃብናዮ መልሲ፡ ዓመታዊ ናብ ባይቶ ጸብጻብ ክንህብ ቃል ኣቲና። እዚ ኣካል ናይቲ ንግልጽነት እንገብሮ ቀጻሊ ተወፋይነት ኮይኑ፡ ምዕባለና ንምርመራ ክፋት ምኒኑ ከረጋግጽ እዩ።

ናይ መጀመርታ ዓመታዊ ጸብጻብና ኣብ ለካቲት 2026 ክሕተም እዩ። እዚ ንባይቶ ብቻላውን ጽሑፋውን መግለጺ ከጠቓልል ትጽቢት ንገብር፡ ክልቲኡ ኣብዚ ናይ GOV.UK ገጽ ክቐርብ እዩ።

ነቲ ንሕቶ ዝሃብናዮ መልሲ ብምህናጽ፡ ብዛዕባ እንታይ ክንገብር ከም ዝሓሰብናዮን ክሳብ ሕጂ ዝተገብረ ምዕባለን፡ ንዝመጽእ ዓመት መደባትና፡ ከምኡ'ውን ነባሪ ለውጢ ናይ ምቕራብ ሓላፍነትና ሰፊሕ ሓፈሻዊ ትንታነ ክንህብ ኢና።

ዓመታዊ ጸብጻብ ስዒቡ፡ ኣብ 2027 ዳግማይ ናብ ባይቶ ቅድሚ ምጽብጻብና፡ ከምቲ ኣብ ወርሒ ግንቦት፡ መስከረምን ታሕሳስን ዝተመደበ ርብዒ ዓመት ጸብጻብና ክንቅጽል ኢና።

እዋናዊ ሓበሬታ ብዛዕባ ገፋሕቲ ጽገናታት

ትልሚ ምቅልጣፍ ምእራም (RAP)

ክሳብ ጥቅምቲ 2025፡ እቲ ክፍሊ 11 ሜትሮን ልዕሊኡን ቁመት ዘለዎምን ውሑስ ዘይኮነ ክላዲንግ(ላዕሊዋይ ክፋል መንደቅ)) ከምዘለዎምን ዝተለለዩ 5,570 መንበሪ ህንጻታት ይከታተል ኣሎ። እዚ ድማ ካብ ኩሎም 11 ሜትሮን ልዕሊኡን ቁመት ዘለዎም ህንጻታት ከም ኣካል ናይ MHCLG መደባት ምእራም ክእረሙ ትጽቢት ዝግበረሎም ብገምጋም 65-97% እዩ።

ካብቶም ውሑስ ዘይኮነ ላዕሊዋይ ክፋል ዘለዎም ህንጻታት ዝተለለዩ 5,570 ህንጻታት እቶም 2,705 (49%) ስራሕቲ ምእራም ዝጀመሩ ወይ ዝዘዘሙ እንትኾኑ ካብዚኦም እቶም 1,946 (35%) ስራሕቲ ምእራም ዝዘዘሙ እዮም። እዚ ድማ ኣብ ቁመት ዘለዎም ልዑል ቁመት ዘለዎም (18m+)ን ማእኸላይ ቁመት ዘለዎም (11-18m) ህንጻታት ዝግበር ናይ ምእራም ምዕባለ የጠቓልል።

እቲ [ዝሓለፈ ወርሓዊ ሓበሬታ ምእራም ድሕነት ህንጻ](#) ብዕለት 20 ሕዳር 2025 ተሓትሙ።

ዝለዓለ ሓደጋ ዘለዎ ዓይነት ስርዓት

ስርዓት ልዑል ሓደጋ ዘለዎም ህንጻታት (HRB) ካብ ዝጅምርን ተቐጻጺሪ ድሕነት ህንጻ (BSR) ካብ ዝምስረት ንደሓር፡ ናብ ዝሓሸ ባህሊ ድሕንነትን ምክባርን ህንጻታት ክንስጉም ጀሚርና ኣለና።

ይኹን እምበር፡ ስርሒት ናይቲ ስርዓት ገለ ዘይተሓሰበ ሰዕቤናት ከም ዘስዓብ ንፈልጥ ኢና፡ ብፍላይ ድማ ኣመልከትቲ ንመደበኛ ግን ከኣ ኣገደስቲ ዓይነታት ስራሕ ህንጻ ናብ ዝጸንሑ ዝለዓለ ሓደጋ ዘለዎም ህንጻታት ቅልጡፍ ፍቓድ ቢኤስኣር (BSR)ኣብ ምርካብ ዘጋጥሞም ብድሆታት።

ብፍላይ ገለ ካብቶም ዝያዳ ኩለመዳያዊ ኣገባባዊ ጠለባት ናይቲ ዝለዓለ ሓደጋ ዘለዎም መስርሕ ምቁጽጻር ህንጻታት፡ ዘይተመጣጠነ ናይ ግዜን ወጻኢታትን ጠለባት ከስዕቡ ከም ዝኸለጉ፡ እዚ ድማ ኣብ ዝለዓለ ሓደጋ ዘለዎም ህንጻታት ዝተወሰኑ ዓይነታት ስራሕ ብቐልጡፍ ናይ ምፍጻም ዓቕሚ ከም ዝዕንቅፉን ተገንዚብና ኣለና። እዚ፡ ኣብ ገለ ኣጋጣሚታት፡ ኣገደስቲ ስራሓትን ካልእ ንውሕስነት ወሳኒ ስራሕን ኣብ ምፍጻም ንነዊሕ እዋን ምድንጓያት የስዕብ ኣሎ፡ እዚ ድማ ንድሕነትን ጽቡቕ ሂወትን ነበርትን ኣብ ዝለዓለ ሓደጋ ዘለዎም ህንጻታት ተጠቀምቲ ህንጻን ኣብ ሓደጋ ከእቱ ይኸእል።

ስርዓት ኣሰራርሓ ኣገደስቲ ደረጃታት ድሕንነትን ጽሬትን ህንጻታት ብምቕጻል ተመጣጣኒ ምዃኑ ንምርግጋጽ ህጹጽ ስጉምቲ የድሊ።

ስለዚ ድማ ኢና ኣብ ሓድሽ ዓመት ንእማመታትና (ካብ ነበርትን ኢንዱስትሪን ሓዊሱ) ንገለ ዓይነታት ስራሕቲ ህንጻት ምስቶም ኣብ ውሽጢ እቲ ዝለዓለ ሓደጋ ዘለዎም ስርዓት ህንጻት ዘለዉ ህንጻታት ተመጣጣኒነት ንምምሕያሽ ዝቐረቡ እማመታት ንምድላይ ክንመኻኸር ኢና።

እቲ ምኽክር ነዘም ዝስዕቡ ዓይነታት ስራሕ ህንጻ፣ ናብ ዝጸንሑ ዝለዓለ ሓደጋ ዘለዎም ህንጻታት ዝምልከት ኣገባባዊ ጠለባት ምቁጽጻር ህንጻ ንምምሕያሽ ዝቐረቡ እማመታት ርእይቶ ክደሊ እዩ፡ ማለት ንፋይበር ኦፕቲክ ገመድ ዝኸውን ቀዳዳት ኣብ ውሽጣዊ መንደቕ ምኹዓት፡ ናብ ተንቀሳቓሲ መራኽቢታት ማስትታት ስራሕ፡ ከምኡ'ውን ናብ ዝጸንሑ ናይ ሓዊ ማዕጸ ሴት ስራሕ፡ ምስ እማመታት ፋይበር ኦፕቲክ ገመድ ናብ ዝለዓለ ሓደጋ ዘይብሎም ህንጻታት እውን ዝዘርጋሕ እዩ። ኣብ ጉዳይ ፋይበር ኦፕቲክ ገመድ፡ ከምኡ'ውን መስርሕ ምቁጽጻር ህንጻ ንህሉዎት ህንጻታት ካብ ስፍሓት ናይቲ ዝለዓለ ሓደጋ ዘለዎ ስርዓት ወጻኢ ዘሎ ዝምልከት። ብተወሳኺ ኣብ ነዊሕ እዋን ነዘም ስራሕቲ ዝኸውን ርእሰ-ምርግጋጽ ስኬማት ንምቕም ተግባራዊነት ዝምልከት ርእይቶታት ክንደሊ ኢና።

ኣብዘም እማመታት ምስ BSR እውን ብወግዒ ክንመኻኸር ኢና። ኣብ ምምዕራይ ኣገባባዊ ጠለባት ክንመክር እኳ እንተኾንና፡ ከምዚ ዓይነት ስራሕ ህንጻ ዝፍጽሙ ግን ሕጂ'ውን ናይቲ ህንጻዊ ደንቢ ተግባራዊ ጠለባት (ደረጃታት) ከማልኡ ክግደዱ እዮም።

ጽገናታት ማሕበራዊ ኣባይቲ

ብዕለት 30 መስከረም ንተቐጻጸሪ ማሕበራዊ ኣባይቲ ንብቕዓትን ኣካይዳን ሰራሕተኛታት ኣባይቲ ዝምልከት ሓድሽ ሕግታትን ብዘዕባ ምክፋል ሓበሬታ ዝምልከት ሕግታትን ከቐምጥ መምርሒ ሂብናዮ። እቲ ሓድሽ ደረጃታት ካብ ጥቅምቲ 2026 ጀሚሩ ኣብ ግብረ ክውዕል እዩ። ብተወሳኺ ክሳብ ሚያዝያ 2027 ንተኸረይቲ ትካላት ምሕደራ፣ናይ ተኸረይቲ መሰል ሓበሬታ ናጽነት ንምንዋሕ ክንጽዕር ኢና።

ቀዳማይ ምዕራፍ ሕጊ ዓዋብ ብ27 ጥቅምቲ ጀሚሩ። ኣካረይቲ ከበድቲ ርስሓት፣ ሻምብቆን ካልእ ህጹጽ ጸገማትን ኣብ ዝተወሰነ ግዜ ከዐርዩ ኣለዎም ማለት እዩ። ኣብ 2026ን 2027ን መንግስቲ ነቲ ደንቢ ከስፍሖ እዩ፣ ብዘይካ ልዕሊ ዓቕን ዛሕማ ኮይንካ ምቕማጥ፡ ንኹሎም ኣብ ትሕቲ ስርዓት ደረጃ ጥዕናን ድሕነትን ኣባይቲ ዝተዘርዘሩ ሓደጋታት ክሸፍን እዩ።

ሓደስቲ ደንብታት ካብ 1 ሕዳር ጀሚሩ ኣብ ግብረ ወዲሎም፡ እዚ ማለት ኣካረይቲ ኣብ ነፍሲ ወከፍ ሓሙሽተ ዓመት ንሓደስቲ ክራይ ገዛውቲ ጽኑዕ መርመራ ድሕነት ኤሌክትሪክ ከካይዱ ኣለዎም። ዝኾነ ዝህብዎ ናይ ኤሌክትሪክ መሳርሒታት እውን ክፍትኑ ኣለዎም። እዞም ሕግታት ካብ ግንቦት 2026 ጀሚሩ ኣብ ኩሎም ክራይ ገዛታት ተግባራዊ ክኾኑ እዮም።

ኣብ ደረጃ ጥዑይ ኣባይትን፣ ዝተሓተ ደረጃ ውሕስነት ጸዓትን ዝምልከት ህዝባዊ ምኽክር ኣብ ወርሒ መስከረም ተዓጽዩ። ቅድሚ ቀጻሊ ስጉምታት ምውጻእና ነቶም መልስታት ኣብ ግምት ነእትዎም ኣለና።

ፈንድ ኢኖቨሽን ማሕበራዊ ኣባይቲ ብዕለት 27 ጥቅምቲ ተጀሚሩ። እዚ ፈንድ እዚ ንተኻረይቲ፡ ማሕበራዊ ኣካረይቲ ገዛን ካልኣት ትካላትን ዝድግፍ ኮይኑ፡ ተኻረይቲ ብዛዕባ ገዝኡምን ኣገልግሎት ኣካረይቲ ገዛውቶምን ዝጸሉ ውሳኔታት ዝያዳ ርእይቶ ዝህቡ ሓደስቲ ሓሳባት ንምፍታን ክሕግዝ እዩ።

ድሕሪ ክፉት መስርሕ መመልከቲ ልዕሊ 130 ሓደስቲ ኣባላት ናብ ፓነል ነበርቲ ማሕበራዊ ኣባይቲ ተጸንቢሮም ኣብ ምድንፋዕ ፖሊሲ ንምቕራጽ ሓሳባቶምን ተመኩሮታቶምን ኣካፊሎም።

ሚኒስተራት ምስ ሓያሎ ጉጅለታት ተኻረይቲ ተራኺቦም፡ ብተኻረይቲ ዝምራሕ ሃገራዊ ድምጺ ተኻረይቲ ንምምዕባልን ንገለ ነበርቲ ዘጋጥሞም ጸለመ ንምፍታሕን ዘለዎም ሓሳባት ኣልዒሎም።

ግሉጽነትን ጥንቁቕ ኣላዪነትን

ለበዋ 25 ብመትከል ተቐባልነት ረኺቡ፣ ኣብ ወርሒ ሓምለ ድማ ናይ መጀመርታ ህዝባዊ መርመራታት፡ ለበዋታትን መንግስታዊ መልሲ ዳሽቦርድን ጀሚርና፤ እዚኦም ድማ ካብ ጸብጻብ ምዕራፍ 2 መርመራ ግምቢ ግረንፈልን ጸብጻብ መርመራ ዝተለኸፉ ደምን ዝመጹ ለበዋታት ኣተገባብሩ ዝከታተሉ እዮም። እቶም ዳሽቦርድታት ካብ 2024 ጀሚሩ ንኹሉ ሕቶታት ዘጠቓልል ምዕባላኦም ክቕጽሉ እዮም፤ መንግስታዊ ኣተገባብሩ ዝምልከት ሓድሽ ሓበሬታታት ዘጠቓልሉን ኣብ ርብዓ ዓመት ክሕደሱን እዮም።

እቲ ብ14 ሕዳር ዝተሓትመ ናይ መወዳእታ እዋናዊ ሓበሬታ፡ ብዛዕባ መርመራ ኣረና ማንቸስተር፡ መርመራ ግምቢ ግረንፈል፡ ለበዋታት መርመራ ኮቪድ-19 ሞዱል 1፡ ከምኡ'ውን መርመራ ደም ዝተለኸፉ ዘጠቓልሉ እዩ። እዚ ንግልጽነት ዝግበር ተወፋይነት ምስዚ ለበዋ ዝሰማማዕ ህዝባዊ ምጽራይን ተበጻሕነትን የዕቢ። እዚ ለበዋ ሕጂ ተዓጽዩ ምሉእ ብምሉእ ተፈቲሑ ነይሩ።

ጽማቕ ትሕዝቶ እዋናዊ ሓበሬታ ኣብ ለበዋታት

እዚ ክፍሊ እዚ ካብቲ ኣብ መስከረም 2025 ዝወጸ ናይ መወዳእታ ጸብጻብ ምዕባላ ጀሚሩ ለበዋታት ንምቕራብ ዝተሰርሑ ስራሕቲ ጽማቕ ሓድሽ ሓበሬታ ይህቡ። እቲ ምርመራ ብዝተጠቀመሎም ቴማታት ተጠርኒፉ ይርከብ።

ብዛዕባ ኩሎም ለበዋታት ዝርዝር ሓድሽ ሓበሬታ ነዞም ዝስዕቡ መላግቦታት ተጠቂምኩም ክትረኽቡ ትኽእሉ ኢኹም፤

- እቲ ናይ ህንጻ ኢንዱስትሪ

- [አገልግሎት መጥፋት ላይ ሆኖ ህይወት አድራጎን](#)
- [ምላሽን ምሕዋይን](#)
- [ተቻለበት ዝቅርሳ ሰባት](#)

ኢንዱስትሪ ህንጻ

ንጽል ተቆጻጻሪ ህንጻ

አብቲ ናይ መስከረም ጸብጻብ ምዕባላ፡ ነቲ ሓደ ተቆጻጻሪ ህንጻ ንምትግባር ዝግበር ዘሎ ምዕባላታት ሓድሽ ሓበሬታ ኣቕራብናዮ፡ ካብ ስራሕ ጀሚርና፡ ማለት ነቲ ዝጸንሐ ተቆጻጻሪ ስርዓት ብምሕያል ተቆጻጻሪ ድሕነት ህንጻ (BSR) ንምድጋፍ እዩ። አብ ወርሒ ሕዳር፡ ንናይ ህንጻ ድሕነት ስርሓት ካብ ፈጻሚ ስራሕ ጥዕናን ድሕነትን ናብ ሓድሽ ዝተፈጥረ ብቀርባ ዝከታተል ኣካል ዘሰጋግር ሕጋዊ መሳርሒ ኣንቢርና።

አብ ልዕሊ እቲ አብ BSR ዝተገብረ ጽገናታት ብምህናጽ፡ ሎሚ (17 ታሕሳስ 2025) ንጽል ተቆጻጻሪ ህንጻ ዶኩሜንት፡ ሰነድ ምምኽኻር [ኣሕቲምና](#) ኣለና። እቲ ሕትመት መንግስቲ ንለበዋ መርመራ ዘለዎ ተወፋይነት ዘረጋገጸ ኮይኑ፡ ነቲ ሓደ ተቆጻጻሪ ህንጻ ብኸመይ ከም እንቕርብ ዝያዳ ዝርዝር ኣቐሚጡ። እቲ ፕሮስፐክቲቭ ጸሕፍቶ ናይ ረብሓ ኣውፈርቲ ዝርዝር ዘለዎ፡ ብተወሳኺ ካብቲ ናይ መርመራ ለበዋ ወጻኢ ብነዊሕ እዋን ዝጸንሑ፡ ስርዓት-ዓለምለኸዊ ኣገባብ ንጽገና ምቁጽጻር ንምኽድ ዘለና ህርፋን ዘቐምጥን፡ ኣብቶም ንህርፋንና ትኹረት ዝወሃቦም ወሰንቲ መዳያት ይመክርን።

ዝለዓለ ሓደጋ ዘለዎ ህንጻ ትርጉም

ትርጉም ዝለዓለ ሓደጋ ዘለዎም ህንጻታት ንምግምጋም ዝቐረበ ለበዋ ምሉእ ኮይኑ ምሉእ ብምሉእ ተፈቲሑ ኣሎ። ሎሚ (17 ታሕሳስ 2025)፡ The BSR ውጽኢት ናይቲ ናይ መጀመርታ ገምጋም ጎኒ ጎኒ ንቐጻሊ ዳህሳስ ዝነበሮም መደባት [ኣውጺኡ](#)። እቲ ናይ መጀመርታ ገምጋም፡ እቲ ሕጂ ዘሎ ትርጉም፡ ካብ ዝርገሐ ባርዕን ውድቀት መዋቕርን ንውልቀሰባት ዘስዕቦ ሓደጋታት ዝምልከት ዘሎ መርትዖታት ብግቡእ ዘንጸባርቑ ምዃኑ ኣረጋጊጹ። ስለዚ፡ ለበዋ BSR ኣብዚ ሕጂ እዋን ስፍሓት ንክይቐየር’ዩ። እዚ ድማ ብሚኒስትሪ ኣባይቲ፡ ማሕበረሰባትን ከባብያዊ ምምሕዳርን ብጥንቃቄ ተሓሲቡን ተቐባልነት ረኺቡን እዩ።

BSR ኣብ ትርጉም ዝለዓለ ሓደጋ ቀጻሊ ዳግመ ግምት ከካይድ እዩ። እዚ ድማ፡ ዝርዝር ናይቶም ዝለዓለ ቁጽጽራዊ ክትትል ናይቲ ዝለዓለ ሓደጋ ዘለዎ ስርዓት ዝግደዱ ህንጻታት፡ ብዝኾነ ይኹን መንገዲ ክመሓየሽ ኣለዎ ድዩ የብሉን ንምውሳን፡ ብዛዕባ ኣብ ልዕሊ ውልቀሰባት ዘስዕቦ ሓደጋ ዝምልከት፡ መረዳእታን መርትዖን ብቐጻሊ ከምዝግምገም የረጋግጽ።

እሳራርሓ መንግስቲ

አብ ክፍሊ ቢዝነስን ንግድን ዝርከብ ሃገራዊ ተቆጻጻሪ ፍርያት ህንጻ ድሮ ንጸሓፊ ጉዳያት ወጻኢ MHCLG ጸብጻብ ይህብ፤ ኣብ ትሕቲ’ቲ ጸብጻብ ኣብ ትካላዊ ጽገና ዝሃበ ሰፊሕ ለበዋታት ድማ ምድልዳል ክንርኢ ኢና።

ካብ 1 ሚያዝያ 2025 ጀሚሩ ካብ ቤት ጽሕፈት ውሽጣዊ ጉዳያት ናብ ኤም.ኤች.ሲ.ኤል.ጂ (MHCLG)ዝተሰጋገረ ኩሉ ምስ ባርዕ ዝተኣሳሰረ ስርሓት ሚኒስትሪያዊ ሓላፍነትን ምስግጋር ኩሎም ዝምልከቶም ሰራሕተኛታት ቤት ጽሕፈት ውሽጣዊ ጉዳያት ናብ ኤም.ኤች.ሲ.ኤል.ጂን ብዕለት 1 ሓምለ 2025 ተካይዱ። እቲ ናይ ባጀት ዝውውር ጸዲቕ እኳ እንተሎ እዚ ለበዋ ግን መስርሕ ተወሳኺ ግምታት ባይቶ ክሳብ ዘይተዛዘመ ክዕጽ ኣይክእልን። መንግስቲ ምሉእ ስርሓት ባርዕ ናብ MHCLG ብምስግጋር (ሓላፍነት ድሕነት ባርዕ ጥራይ ዘይኮነስ) ካብቲ ትጽቢት መርማሪ ዝሃቦ ለበዋ ንላዕሊ ገይሩ ኣሎ።

ናይ ሓዊ ኢንጂነራት

ኣማኸሪ ፓነል መሃንድሳት መጥፋእቲ ሓዊ ኣብ ወርሒ ሚያዝያ ንመንግስቲ ብዛዕባ ሞያ ምህንድስና መጥፋእቲ ሓዊ ክኢላን ኣካዳሚያውን ምኽሪ ንምሃብ ዝተጣየሽ እዩ። ምስ ለበዋ 17 ብምስምማዕ፡ ብዛዕባ ትጽቢት ዝግበረሉ ክእለትን ፍልጠትን ብቐዕ መሃንድስ መጥፋእቲ ሓዊ ስልጣን ዘለዎ መግለጺ ከዳሉ ጸኒሑ እዩ። እዚ ብጽምዶ ዘፈረ ዝተሓበረ ስራሕ፡ ናብ ዝያዳ ቅኑዕን ተሓታትነትን ዘለዎ ሞያ ዝወስድ ቁልፊ ስጉምቲ እዩ። እቲ ስልጣን ዘለዎ መግለጺ ተራ፡ ሓላፍነትን ትጽቢት ዝግበረሉ ደረጃታትን ናይቲ ሞያ ዝገልጽ ኮይኑ፡ ስነ-ምግባራዊ ኣካይዳ ዝድግፍን ምትእምማንን ህዝቢ ዳግማይ ንምህናጽ ዝሕግዝን እዩ። ንመጻኢ ምቁጽጻር ክድግፉ ዝግበኡም ብርክት ዝበሉ ቁልፊ መትከላት ዝገልጽ ኮይኑ፡ ኣካል ናይቲ ካብ 15 ክሳብ 18 ዝቐረቡ ለበዋታት ንምትግባር ዝተዋደደ ኣገባብ እዩ።

ሎሚ (17 ታሕሳስ 2025) እቲ ክፍሊ ነቲ ስልጣን ዘለዎ መግለጺ ጎኒ ጎኒ ቀጻሊ ስጉምታት [መምርሒ ኣውጺኡ](#) ኣሎ። እዚ ጽሑፍ’ዚ፡ እቲ ክፍሊ ንለበዋታት 15፡ 16ን 18ን ዝሓሰቦ ኣገባብ ዘቐምጥ ኮይኑ፡ እቲ ስልጣን ዘለዎ መግለጺ ኣብ ውሽጢ ሰፊሕ ጽገና ብኸመይ ከም ዝሰማማዕ ነቲ ዓውዲ ንጽርነት ይህቦ፡ እንተላይ ንዝቐልቀሉ ውጥናት ምቁጽጻር ናይቲ ሞያ።

ምቁጽጻር ህንጻ

ናዳ ፓነል ቁጽጽር ህንጻ ብቐጻሊ ኣኼባኡ ቀጺሉ ንመንግስቲ ዝህቦ ለበዋታት ብንጥፈት ይዳሉ ኣሎ። ኣብ ዝቕጽሉ ኣዋርሕ ናይ መወዳእታ ጸብጸብ ክትዝርግሕ ተሰማሚዓ ኣላ፡ መንግስቲ ድማ ኣብ ሓድሽ ዓመት ወግዓዊ መልሲ ክህብ መደብ ኣለዎ።

ኣገልግሎት ባርዕ ሓዊን ምድሓን ህይወትን

ኮሌጅ መጥፋእቲ ሓዊን ህይወት ኣድሕንን።

ሓድሽ ኮሌጅ ባርዕ ሓዊን ህይወት ኣድሕንን እንታይ ክበጽሕ ከም ዘለዎ፡ እንታይ ዓይነት ተግባራት ክፍጽም ከም ዘለዎን ብኸመይ ብዝበለጸ ክቐርብ ከም ዝኽእልን ርእይቶታትን መርትዖታትን ንምእካብ ህዝባዊ ምክክር ንምክያድ ቃል ኣቲና ኣለና። MHCLG ኣብቲ ምምክኻር ዝካተቱ ሓሳባት ንምምዕባል ምስ ወሰንቲ መዳርግቲ ኣካላት ዓውዲ ባርዕ ሓዊ (Task and Finish Group) ኣጣይኹ ኣሎ። ትጽቢት ጸብጸብ መርመራ ግረንፈል ብዝበለጸ ዘማልእን ድልዱል መርትዖታት ንምእካብ ዘኽእለናን ምምክኻር ንምምዕባል፡ ኣብ ዝመጽእ ዓመት ነቲ ምምክኻር ክንጅምሮ መደብ ኣለና።

ሃገራዊ ቤት ምክር ብሔራዊ መጥፋት ሓዊ (NFCC)ን ብርጌድ መጥፋት ሓዊ ለንደንን (LFB)

ስራሕቲ ኤን.ኤፍ.ሲ.ሲ (NFCC) ምስቲ ዝተሰማምዑሉ ኣወሃህባን ትልሚ ስራሕን ተሰማሚዑ እናሰጎሙ ቀጺሉ ኣሎ። ዝተፈላለዩ ሃገራዊ መምርሕታትን መምሃሪ ንዋትን ምስ ዝቐረቡ ለውጥታትን ተወሳኺታትን ናብ ሕትመት ዝሰጋገሩ፣ ብዝምልከቶም መስመራት ምሕደራ ተገምጊሞም እዮም። እቲ ናይ መጀመርታ እዋናዊ መምርሒ፡ ንቦታ ዝምልከት ሓበሬታ ሓደጋ፡ ከምኡ'ውን [መፍትሕ ናይ ሊፍትን ፣ ሊፍንት](#) ዝምልከት ብዕለት 23 ጥቅምቲ 2025 ተሓቲሞ።

ንመፍትሕ ልዕሊ ጽፍሒ ግቡእ መምርሕን ደረጃታትን ንምርግጋጽን ኣብ መላእ ኢንዱስትሪ ልዕሊ ጽፍሒ ዝያዳ ደረጃ ንምርግጋጽን ዘድልዩ ስጉምታት ዝምልከት መርገዲ NFCC ተሰማሚዑን ናብ ተቐጻጺሪ ድሕነት ህንጻ(BSR) ተሓቢሩን ኣሎ። ምስ ኦፍዋት (Ofwat) ዝግበር ምትእስሳር ቀጺሉ ኣሎ፣ እዚ ድማ ኤንኤፍሲሲ(NFCC) ንኤፍ.ኣር.ኤስ(FRSs) ብዛዕባ ቀረብ ማይ ዝምልከት ዘጋጥሞም ጉዳያት ንምጉላሕን ኣወንታዊ ለውጢ ንምጽላውን ዕድል ዝፈጥር እዩ።

ግብረመልሲን ሕውዬትን

ሚኒስትሪ ኣባይቲ፡ ማሕበረሰባትን ምምሕዳር ከባቢን (MHCLG) ኣብ ምሕያል ጽንዓት ከባብያዊ ምዕባላ ሓያል ምዕባላታት ኣመዝጊቡ። ንሓሙሽቲኡም መስመራት መድረኽ ጽንዓት ከባቢ፡ ሕጂ መደባቶም ኣብ ግብረ ዘውዕሉ ዘለዉ ምወላ ተዋሂቡ፡ ቀዳማይ ዋና ሓላፊ ጽንዓት ድማ ተመዚቱ። ሓደ ሃገራዊ ጉጅለ ስራሕ ብቐጻሊ ተኣኪቡ፡ ፕሮቶኮል መዛኑ ገምጋም ንምንዳ፡ ቀንዲ ኣካላቱ ብምስምማዕን ክሰብ ጽድያ ዝማሓየሽን ዝፍተንን ረቂቕ ኣዳልዩ ኣሎ። MHCLG ምስ CO ብምኃን ምስ ማሕበር ምምሕዳር ከባቢ (LGA)፣ ማሕበር ዋና ኣካዮድቲ ምምሕዳር ከባቢ (SOLACE)ን ኣካዳሚ ጽንዓት ዓባይ ብሪጣንያን (UKRA) ንከባብያዊ ምምሕዳራት ስልጠና ንምሃብን ብዛዕባ ዝተገብረ ስልጠና ጽንዓት ኣብ ምጽብጻብ ንምድጋፍን ሓያል ስትራተጂካዊ ሽርክነት ምምዕባል ይቐጽል። MHCLG ንውጥን ተግባር ጽንዓት መንግስቲ ዓባይ ብሪጣንያ ኣብ መላእ ከባብያዊ ስርዓታት ንምስፋርን ኣብ መንጎ ሃገራውን ከባብያውን መንግስቲ ምትሕብባር ንምሕያልን ዝግበር ጸዕርታት ምድጋፍ ይቐጽል።

ንሓደጋ ተቓላቲ ሰባት

ናይ መንበሪ ውልቃዊ ህጹጽ ምውጻእ ውጥናት (RPEEPs)

ውጥናት ውልቃዊ ህጹጽ ምውጻእ መንበሪ ኣባይቲ (RPEEPs) ካብ 6 ሚያዝያ 2026 ብደንቢ ድሕነት ባርዕ (ትልምታት ምውጻእ መንበሪ ኣባይቲ (እንግሊዝ)፡ ብዕለት 4 ሓምለ 2025 ናይ መንበሪ ትእዛዝ ክወሃቦም እዩ። ነዚ ደንቢ ኣብ ምትግባር ሓላፍነታውያን ሰባት ዝወሃብ መምርሒ ብዕለት 2 ታሕሳስ 2025 [ተሓቲሞ](#)።